

gælder bl.a. forslaget om en ændret instansordning, hvor de styrkede byretter bliver den almindelige førsteinstans i alle sager, forslaget om en særlig småsagsproces og forslaget om kollegial behandling af civile sager i byretten.

Det er samtidig væsentligt at være opmærksom på, at forslaget om at sammenlægge de nuværende byretter til 22 embeder er udformet ud fra den grundopfattelse, at byretterne skal være store nok til at kunne opfylde de krav, der stilles til opgavevaretagelsen mv., men omvendt skal de ud fra et nærhedshensyn ikke være større, end det er nødvendigt for at opfylde disse krav. Der er således ikke lagt vægt på de praktiske hensyn, der i øvrigt kunne tale for at etablere sammenfaldende retskredse og politikredse.

Den foreslåede ressourcemæssige styrkelse af byretterne gør det ud over de allerede nævnte elementer i lovforslaget også muligt at gennemføre en nyordning vedrørende nævningesager, navnlig således, at der også i disse meget alvorlige straffesager vil kunne gennemføres en fuldstændig prøvelse af skyldsspørgsmålet i to instanser. Det foreslås, at disse sager fremover skal starte i byretten, og at der skal være mulighed for, at nævninger medvirker både i byretten og ved en eventuel anke vedrørende skyldsspørgsmålet til landsretten. Det foreslås bl.a. også, at afgørelsen i nævningesager fremover skal begrundes i samme omfang som i andre straffesager.

4. Det samlede lovforslag bygger på et omfattende forarbejde i forskellige sagkyndige udvalg, hvis betænkninger alle har været i bred høring hos berørte organisationer mv.

Den foreslåede politireform bygger især på anbefalingerne i Visionsudvalgets rapport om »Fremtidens politi«, der blev offentliggjort i maj 2005.

Den foreslåede domstolsreform bygger navnlig på betænkning nr. 1398/2001 fra Domstolens Strukturkommission, Retsplejerådets betænkninger nr. 1352/1998, 1401/2001 og 1436/2004, og betænkning nr. 1461/2005 fra Tinglysningssudvalget.

5. De centrale bestemmelser vedrørende politireformen findes i lovforslagets § 1, nr. 52 og 54, og herudover indeholder forslaget nogle mere tekniske ændringer vedrørende politireformen. De øvrige bestemmelser i lovforslaget vedrører domstolsreformen.

De følgende almindelige bemærkninger til lovforslaget er delt op i to hovedafsnit, der drejer sig om hver sin del af den foreslåede reform. Afsnit II vedrører politireformen, mens afsnit III vedrører domstolsreformen.

II. Politireform

1. Indledning

Denne del af lovforslaget går ud på at gennemføre en reform af politiets ledelsesstruktur mv., af politikredsstrukturen og af reglerne om politiets samarbejde med lokalsamfundet. I tilknytning hertil vil der administrativt blive gennemført nyordninger for politiet og anklagemyndigheden på en række andre områder, og hovedlinjerne i disse nyordninger er nærmere beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Denne del af lovforslaget bygger i meget vidt omfang på anbefalingerne i Visionsudvalgets rapport fra maj 2005 om fremtidens politi.

Den samlede politireform, som vil blive gennemført dels med lovforslaget, dels administrativt, indeholder følgende hovedelementer:

Ledelse og styring af politiet og anklagemyndigheden: Der foreslås en ændring af politiets specielle flerstrengede ledelsesstruktur, så der etableres en sædvanlig »direktorsmodel«, hvor der som udgangspunkt er et sædvanligt over-/underordningsforhold mellem justitsministeren, rigspolitichefen og politidirektørerne (cheferne for de nye politikredse). Rigspolitichefen får dermed flere faglige beføjelser end i dag, mens politidirektørerne får flere forvaltningsmæssige og administrative beføjelser end i dag.

Herudover lægges der op til en nyordning af anklagemyndighedens administrative forhold mv.

Større politikredse: Det foreslås, at de nuværende 54 politikredse sammenlægges til 12 politikredse. Det foreslås, at der skal være 5 politikredse i Jylland, 1 politikreds på Fyn, 5 politikredse på Sjælland og Lolland-Falster og 1 politikreds på Bornholm. Det er udgangspunktet, at de eksisterende tjenestesteder (politistationer mv.) opretholdes, selv om kredsstrukturen ændres.

Politikredsenes organisation: Der etableres en enstrengt politimyndighed, hvor opdelingen mellem ordens- og kriminalpoliti ophæves. Der vil bl.a. blive etableret et styrket lokalpoliti.

Politiets beredskab (døgnvagtjeneste): Politiets beredskab (døgnvagtjeneste) vil blive moderniseret med henblik på at opnå en mere effektiv tilrettelæggelse, der kan sikre hurtig responstid overalt i landet.

Politiets kontakt med lokalsamfundet: Som led i videreførelsen og styrkelsen af politiets kontakt og samarbejde med lokalsamfundet foreslås det bl.a., at de nuværende lokalnavn erstattes af et kredsråd for hver politikreds. Kredsrådet skal være det centrale kontaktforum for politidirektøren og borgmestrene for kommunerne i politikredsen. Politidirektøren skal bl.a.